

опционные преимущества сетевой поддержки учебно-воспитательного процесса по формированию профессионально ориентированной немецкоязычной компетентности в продуктивных видах речевой деятельности и указано предпосылки реализации такого обучения.

Ключевые слова: второй иностранный язык, комбинированное дистанционное обучение, сетевая поддержка, нелингвистическое высшее учебное заведение, туристические менеджеры.

Окопна У.

MOODLE SYSTEM IN PROFESSIONALLY ORIENTED SECOND FOREIGN LANGUAGE TRAINING OF THE FUTURE TOURISM MANAGERS: THE EDUCATIONAL PROCESS NETWORK SUPPORTING

The paper describes the structure and possibilities of a digital multimedia environment as a means of teaching and studying second foreign languages. The features results of the study process in attracting the Moodle system to combined distance professionally oriented second language teaching of future tourism managers have been presented in the article. The characteristic of theoretical and methodological point of view technically optional network support benefits the educational process of formation of professional competence in German-oriented productive activities and types of speech set preconditions for the realization of such training have been noticed. The expediency of construction in electronic scientific and teaching materials for the study of professionally oriented second foreign language to the appropriate format for their activation and subsequent use by mobile network support system Moodle have been stressed. The attractive features in positive international experience of distance learning and brought their findings to achieve positive results in the renewal of distance education with quality growth level of the second foreign language upcoming tourism industry workers have been indicated. The authors suggest that the Moodle environment consisting of second foreign language tests, interactive creative tasks, multimedia rooms, a videoconferencing hall, a webinar platform, and authentic multimedia repositories, with all the components being linked together by an e-learning platform. The article is intended for experts in information technology and second foreign language teaching methodology, as well as for all those interested in the problems of computer-assisted language learning.

Key words: second foreign language, the combined distance learning, network supporting, non-linguistic higher education establishment, tourism managers.

Подано до редакції 31.03.2015.

УДК 378.147:811.111

© 2015

Окопна Я.В., Романюк Ю.В.

ЗАЛУЧЕННЯ ГІПЕРТЕКСТІВ ДО ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНОЇ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У МАЙБУТНІХ ПРАЦІВНИКІВ НЕЛІНГВІСТИЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

Стаття розкриває сучасні підходи до формування рецептивних та продуктивних видів професійно орієнтованої іншомовної комунікативної компетентності у студентів нелінгвістичних спеціальностей. Представлено систему педагогічного аналізу та оригінальну технологію оптимізації професійного розвитку. На основі системного підходу науково обґрунтовано концепцію системи нелінгвістичної іншомовної освіти як форми існування дидактичної системи, розглянуто її складові, визначено її характеристики на сучасному етапі розвитку суспільства й професійної педагогіки.

Ключові слова: гіпертекст, іноземні мови, нелінгвістичний вищий навчальний заклад, підходи до формування професійно орієнтованої іншомовної комунікативної компетентності.

Постановка проблеми у загальному вигляді... Налагодження прямих зв'язків підприємств із зарубіжними партнерами, спільне проведення проектно-конструкторських та експериментальних досліджень, здійснення широкого обміну науково-технічною документацією – шляхом реалізації on-line комунікації без участі третіх осіб (перекладачів) – з метою уникнення витоку інформації (пов'язаної з технологіями продукування сировини на виробництві); потребують підготовки фахівців нелінгвістичних спеціальностей, компетентність яких могла б передбачати поєднання високого рівня фахової підготовки, як в галузі точних та інженерних наук, так і оволодіння ними двома і більше іноземними мовами (ІМ) (зокрема англійською та німецькою), як засобом іншомовної комунікації для вирішення проблем професійного, соціально-фахового характеру; а також успішного міжнародного співробітництва.

Тому, виходячи із зазначеного вище, актуальності набуває пошук розв'язку одного із найважливіших завдань, яке постало перед вищою школою в силу глобалізаційних та євроінтеграційних процесів, що відбуваються на часі в нашій державі – підвищення ефективності підготовки кваліфікованих кадрів нелінгвістичних спеціальностей з високим рівнем володіння декількома ІМ. На сьогодні Інтернет-ресурси відкрили доступ до необмеженої кількості автентичної інформації, більша частина якої представлена англійською та німецькою мовами, що підтверджує не лише правомірність, а й нагальність розгляду проблеми формування англійської та німецькомовної компетентностей у рецептивних і продуктивних видах мовленнєвої діяльності, як релевантних завдань у навчанні двох і більше ІМ у нелінгвістичних вищих навчальних закладах (НВНЗ).

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми... Питання, пов'язані з навчанням професійно орієнтованого іншомовного читання в мережі Інтернет, були

проаналізовані в роботах Н.В. Белкіної, А.Л. Буран, Ю.М. Верьовкіної-Рахальської, М.С. Гришиної, І.В. Корейби, А.А. Налбандян, О.В. Півнич, С.А. Фомінової, Є.В. Якушиної, Cl. Kramtsch, D. Sperling, P. Swann та ін.

Для професійно орієнтованого навчання студентів іншомовного говоріння та письма існує певне теоретичне підґрунтя. Зокрема, описано понятійну систему теорії говоріння та письма, розроблено методики навчання цих видів мовленнєвої діяльності, визначено об'єкти контролю рівня володіння ними (О.Б. Бігич, І.Л. Бім, В.А. Бухбіндер, Л.В. Гайдукова, О.В. Калімуліна, О.Г. Квасова, О.О. Кнурова, Т.І. Олійник, Ю.І. Пасов, І.В. Попова, І.О. Сімкова, В.Л. Скалкін та ін.); досліджено особливості навчання культури міжособистісної комунікації (Т.М. Астафурова, Є.М. Верещакін, Л.Я. Зєня, О.Л. Красковська, Ю.Б. Кузьменкова, М.Л. Писанко, С.В. Соколова, О.Б. Тарнопольський, М.О. Фаєнова та ін.)

Учені (М.В. Барішніков, Н.Л. Замкова, І.В. Коломієць, С.С. Коломієць, С.В. Лимова, Л.Я. Личко, Р.Ю. Мартинова, О.М. Сорока, І.В. Чірва) розглядають процес навчання професійно орієнтованого говоріння та письма з урахуванням відмінностей у сферах спілкування, професійних ролях, типах професійних діалогів, мовному і мовленнєвому матеріалі. Про особливості та переваги технології навчання другої ІМ після першої ІМ, подолання явища інтерференції, а також використання першої ІМ для вивчення другої ІМ зазначено в роботах А.О. Анісімової, Л.О. Калашнікової, Н.М. Марченко, І.М. Мельник, О.О. Молокович, О.В. Пінської, Т.А. Пустовалової, О.О. Савчук, А.В. Щептилової та ін.

Втім, в більшості цих досліджень не враховувались лінгвостилістичні особливості Інтернет-текстів та теоретико-методичні принципи змісту технології такого навчання.

Формування цілей статті... Відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти, а також слідом за вимогами чинних Програм з англійської та німецької мов для професійного спілкування (АМПС, НМПС) студенти при досягненні рівня володіння ІМ В2 повинні уміти працювати з текстами академічного та професійного характеру, зокрема читати, анотувати, оцінювати, накопичувати інформацію з різних джерел для подальшого використання в академічному навчальному та професійному середовищі [2; 5, с. 9, 25-26, 102; 6].

Проте, незважаючи на розмаїття наукових праць з професійно орієнтованого навчання та навчання ІМ, протиріччя між проблемою підготовки майбутнього працівника нелінгвістичних спеціальностей з використанням Інтернет-ресурсів, з одного боку, та питання з організації сучасних підходів до формування професійно орієнтованої іншомовної комунікативної компетентності майбутніх фахівців нелінгвістичних спеціальностей, які вільно володіють двома і більше ІМ – з іншого, що на сьогодні залишається не дослідженим, й зумовило вибір теми нашої наукової розвідки «Залучення гіпертекстів до формування професійно орієнтованої іншомовної комунікативної компетентності у майбутніх працівників нелінгвістичних спеціальностей».

Актуальність цієї проблеми, необхідність узагальнення, систематизації та переосмислення вітчизняного досвіду підготовки фахівців для інженерно-технічної сфери, потреба обґрунтування теоретико-методичних засад підготовки фахівців для галузі та створення сучасної системи з урахуванням прогресивних ідей світового й вітчизняного досвіду, необхідність переосмислення традиційних уявлень про іншомовний навчальний процес у закладах нелінгвістичного профілю, надання йому особистісного спрямування, а також потреба прогнозування розвитку неперервної багатомовної іншомовної професійної освіти в Україні зумовили мету нашого дослідження.

Виклад основного матеріалу дослідження... Таким чином, компетентність в рецетивних та продуктивних видах мовленнєвої діяльності виступає як окрема категорія, коли студент має здатність не лише сприймати автентичні тексти різних жанрів і видів, розглядаючи їх, як джерело професійно орієнтованої інформації (при цьому читання виступає у якості засобу оволодіння цією інформацією), а також репродукувати і відображати засвоєне через письмо або говоріння. Читацька компетентність може розглядатися, як вид мовленнєвої компетентності, що є необхідним для формування інших видів мовленнєвої компетентності, зокрема компетентності у письмі та говорінні: коли студент, прочитавши текст, анотує його, готує детальний опис, презентацію по темі за фахом.

Завдяки використанню Інтернет-ресурсів студенти мають доступ до світової мережі професійних знань, напрацьованої науковцями різних країн і розміщеної на різноманітних веб-ресурсах в Інтернеті. Завдяки новизні, актуальності інформації, що розташована в Інтернет-ресурсах, у студентів формується мотивація до самостійного пошуку, обробки, сприйняття й використання цієї інформації, що згідно з Програмами АМПС та НМПС є одним з найважливіших аспектів сучасного освітнього процесу НВНЗ [2, 5, 6]. Чим більш нетрадиційним і модернізованим буде зміст тексту, тим вищим буде рівень його значущості для навчання [4, с. 112], оскільки розуміння саме нової професійної інформації створює передумови для формування цінних когнітивно-пізнавальних структур, сприяє збільшенню професійних знань у студентів.

Вважаємо, що Інтернет-тексти (гіпертексти) мають включати достатню кількість термінологічних одиниць, з метою навчання читання та репродукування останніх. Проведений нами лексико-семантичний аналіз гіпертекстів відповідних функціональних підстилів свідчить про те, що науково-популярні та науково-технічні гіпертексти характеризуються особливостями вживання певних моделей термінологічних одиниць, які мають розпізнавати студенти для точного розуміння наукової інформації. Під час вибору змісту тексту варто враховувати наявність

або відсутність у студентів фонових знань за даною тематикою, а також відповідність завдань та методів досягненню поставлених навчальних цілей. До комп'ютерної програми мають бути включені різні гіпертексти, як легкі, невеликі за обсягом для підтримки вже сформованих навичок та вмінь читання та репродукції, так і складні, великі за об'ємом тексти, що забезпечують високий рівень аналітично-синтетичної діяльності [1].

Навчання розуміння іншомовних автентичних текстів є важливим, тому що загальні лексико-граматичні поняття в різних мовах мають різний семантичний, культурологічний об'єм, різні лінгвостилістичні характеристики [8, с. 112]. До переваг використання автентичних текстів з Інтернет-ресурсів ми відносимо наближення студентів до реальної комунікативної ситуації, поповнення фонових знань студентів, зростання мотивації вивчення ІМ при використанні автентичних текстів, що викликає взаємодію студентів з «реальною» живою мовою [9, с. 347], яка дозволяє «усунути одноманіття та однотипність матеріалів» [10, с. 211]. Студенти набувають вмінь пошуку та аналізу автентичних матеріалів в Інтернеті, тобто вмінь користуватися раціональними прийомами розумової праці, стратегіями оволодіння як читацькою мовленнєвою компетентністю, так і лінгвосоціокультурною та мовною компетентностями.

Вважаємо, що саме синонімічні гіпертексти, що розташовані на різноманітних веб-ресурсах та гіперпосилання на які розміщені у гіпертексті у складі комп'ютерної програми, розширюють знання студентів стосовно предметів та процесів, виражених гіперпосиланнями.

Синонімічність текстів визначається шляхом порівняння середнього набору ключових слів, що деталізують тему відповідного тексту [3, с. 77] та представлені, як правило, іменником або словосполученням з іменником, при цьому зміна компонентів ключових слів приводить до зміни змісту тексту [7, с. 238]. Якщо ключові слова повторюються, тексти кваліфікуються як синонімічні. Наведемо приклади синонімічних гіпертекстів науково-технічного ділового функціонального підстилю, які були скопійовані з веб-сайтів, присвячених дослідницькій діяльності та роздруковані у вигляді лінійних зв'язних текстів. Інформація, що представлена у гіпертекстах, є практично цінною для вивчення англійської як першої ІМ та вивчення німецької як другої ІМ після англійської як першої ІМ і відповідає професійним потребам студентів; також може використовуватися майбутніми фахівцями нефілологами у професійній діяльності.

Text 1

NUT FOR SELF-TAPPING SHEET METAL SCREWS

...This invention relates to fasteners for sheet metal work, in particular it relates to a nut for sheet metal work screws.

Self-tapping screws are widely used in sheet metal work to fasten two pieces of metal together without the use of nuts. As its name literally implies, it works by piercing through the metal piece and at the same time taps out a female thread in the bored metal edges thus making it behave like a "nut" fastening the two metal sheets together.

However as with most self-tapping screws, regardless of its gauge, length or number of threads per unit length, it often fails to work properly when the metal sheets used are relatively thin. Under such circumstance, the problem of over-driving the self-tapping screw often occurs where this process of over tapping damages the threading in the metal edges, thus making the screw loose its grip on the metal sheets. This can be dangerous, especially when the thin metal components are structural components. Furthermore, it can very easily be left undetected, when the self-tapping fasteners are used in large quantities and spread over a wide area of a structure.

Even if a faulty fastener is found and subsequently removed, it would leave a hole in the sheet metal and that has to be substituted with a conventional nut and bolt and the former fastener then is discarded...

(Taken from "Sumobrain" web-site// <http://www.sumobrain.com/patents/wipo/Nut-self-tapping-sheet-metal/WO2009064158.html>)

Середній набір ключових слів: *self-tapping screws, metal sheets, threads, fastening, nut, self-tapping fasteners.*

Text 2

FASTENING WITH METAL SCREWS

Metal screwed joints are commonly used to join plastic components. They provide a high-strength joint capable of withstanding continuous stresses safely even at relatively high service temperatures. Screwed joints are usually easy to produce and cost-effective.

Screws that create their own threads are widely used with all thermoplastic parts, because they are economical and require no extra operations or special unscrewing cores. A cutting screw actually removes material, like a thread-cutting tap, and works with most materials. The forming screw, which displaces material, must be used with caution, since very high hoop stresses can be developed in high-modulus, low-creep materials. Some screw designs create the threads through a combination of cutting and forming. More and more specialty types of screws are being designed to provide better holding power and lower levels of induced stress, for example screws that are not round but have multiple lobes and screws with alternating thread heights.

Practical trials with screws from a major US supplier of self-tapping screws have shown that joints with thread-forming screws can be used in parts made from Ticona engineering plastics. Thread angle, pitch and core geometry of

these screws are designed to conform to the specific meshing conditions in plastics. Since the threaded fasteners are usually made from metal, the plastic parts being assembled can likely be overstressed well before these fasteners break or strip ...

(Taken from "Ticona" web-site//

http://www.ticona.com/home_page/tech/design/fastening_with_metal_screws.htm)

Середній набір ключових слів: *fastening, screwed joints, self-tapping screws, thread-forming screws.*

Ці гіпертексти є синонімічними, так як в них співпадають ключові слова:

self-tapping screws – fastening (текст 1) та *self-tapping screws – fastening* (текст 2).

Якщо ж мова йде про вивчення німецької, як другої ІМ після першої англійської ІМ, то приклад гіпертексту можна представити у наступному вигляді.

Text 3

Viele Leute (1. *Many people*) in Deutschland verstehen (2. *understand*) Englisch und sprechen (3. *speak*) Englisch. Heute (4. *Today*) hat das Englische – in der amerikanischen Version – eine führende (5. *leading*) Position unter den Sprachen (6. *languages*) der Welt (7. *world*). Es beeinflusst (8. *It influences*) die anderen Sprachen. Auch im Deutschen findet man viele Wörter, die aus dem Amerikanischen kommen – zum Beispiel in der Sprache der jungen (9. *young*) Leute und in der Pop-Kultur (Kleidung (10. *clothes*); Musik; Lebensstil), aber (11. *but*) auch (12. *also*) im Sport, in den Medien und in den modernen Kommunikationstechnologien.

(Taken from "Deutsch is easy" web-site// <http://www.niemandsland.de>)

Середній набір ключових слів:

1. Viele Leute	<i>Many people</i>	7. Welt	<i>world</i>
2. verstehen	<i>understand</i>	8. Es beeinflusst	<i>It influences</i>
3. sprechen	<i>speak</i>	9. Jungen	<i>young</i>
4. Heute	<i>Today</i>	10. Kleidung	<i>clothes</i>
5. führende	<i>leading</i>	11. Aber	<i>But</i>
6. Sprachen	<i>languages</i>	12. Auch	<i>Also</i>

Ці слова в якості гіпертекстових посилань є синонімічними, так як в них співпадають ключові значення (текст 3).

Надамо короткий коментар до зазначеного вище. Ключові слова з тексту 3 за фахом німецькою мовою містять гіперпосилання на їх тлумачення англійською, як першою ІМ. Таке сприйняття, як підтвердили результати нашого експериментального навчання носить позитивний характер з точки зору прогресивності у процесі оволодіння двома і більше ІМ на основі залучення нових педагогічних технологій, що забезпечують розвиток різноманітних видів неформальної освіти і самоосвіти; орієнтують на використання в освітньо-виховному процесі педагогічно доцільних засобів інформаційних технологій.

Висновки... Досягнення необхідного рівня сформованості рецептивних та продуктивних видів іншомовної мовленнєвої компетентності забезпечується правильною організацією навчального процесу.

Модель навчання побудована на основі методу активізації можливостей особистості (особистісно-діяльнісний підхід) в умовах частково онлайн-навчання з урахуванням специфіки роботи з автентичними текстами за фахом та дидактичних можливостей комп'ютерних програм.

Перспективи подальших наукових розвідок ми вбачаємо в процесі організації професіограм майбутніх фахівців інженерно-технічного профілю, які володіють двома і більше ІМ, на сучасному етапі становлення та розвитку суспільства.

Використана література :

1. Гришина М. С. Обучение гибкому профессионально ориентированному иноязычному чтению в сети Интернет (на основе комплекса компьютерных программ) : дисс. ... кандидата пед. наук : 13.00.01 / Марина Степановна Гришина. – Пермь, 2003. – 242 с.
2. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / наук. ред. С.Ю. Ніколаєва. – К. : Ленвіт, 2003. – 273 с.
3. Мурзин Л. Н. О динамических законах текста / Л.Н. Мурзин // Текст как объект лингвистического и психолого-педагогического исследования. Тезисы докл. н.-теор. конф. – Пермь, 1982. – С.46-47.
4. Перлова И. В. Дидактическое содержание и организация самостоятельной работы при обучении иноязычному информативному чтению : дисс. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Ирина Вениаминовна Перлова. – М., 1997. – 235 с.
5. Програма з англійської мови для професійного спілкування / [Г.Є.Бакаєва, О.А.Борисенко, І.І.Зуєнюк, В.О.Іваніщева, Л.Й.Клийменко, Т.І.Козимирська, С.І.Кострицька та ін.]. – К. : Ленвіт, 2005. – 119 с.
6. Рамкова програма з німецької мови для професійного спілкування для вищих навчальних закладів України / кол. авт.: С.М. Амеліна, Л.С. Аззоліні та ін. – К. : Ленвіт, 2006. – 90 с.
7. Серова Т. С. Психологические и лингво-дидактические аспекты обучения профессионально-ориентированному иноязычному чтению в вузе / Тамара Сергеевна Серова. – Свердловск : Изд-во Уральского ун-та, 1988. – 232 с.

8. Ямских Т.Н. Методика дистанционного обучения иноязычному информативному чтению (английский язык, неязыковой вуз) : дисс. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Татьяна Николаевна Ямских. – Красноярск, 2004. – 210 с.
9. Guariento W. Text and Task Authentically in the ESL classroom / William Guariento / ELT Journal. – 2001. – № 55 (4). – P. 347-353.
10. Riddel D. Teaching English as a Foreign / Second Language / David Riddel. – Oxon : Bookpoint Ltd, 2003. – 279 p.

Окопная Я.В., Романюк Ю.В.

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ГИПЕРТЕКСТА В ФОРМИРОВАНИИ ПРОФЕССИОНАЛЬНО ОРИЕНТИРОВАННОЙ ИНОЯЗЫЧНОЙ КОММУНИКАТИВНОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ У БУДУЩИХ РАБОТНИКОВ НЕЛИНГВИСТИЧЕСКИХ СПЕЦИАЛЬНОСТЕЙ

Статья раскрывает современные подходы к формированию рецептивных и продуктивных видов профессионально ориентированной иноязычной коммуникативной компетентности у студентов нелингвистических специальностей. Представлена система педагогического анализа и оригинальная технология оптимизации профессионального развития. На основе системного подхода научно обоснована концепция процесса нелингвистического иноязычного образования как формы существования дидактической системы, рассмотрены ее составляющие, определены ее характеристики на современном этапе развития общества и профессиональной педагогики.

Ключевые слова: гипертекст, иностранные языки, нелингвистический вуз, подходы к формированию профессионально ориентированной иноязычной коммуникативной компетентности.

Окопна Я., Romaniuk J.

HYPERTEXT IN THE FORMATION OF PROFESSIONALLY ORIENTED FOREIGN LANGUAGE COMMUNICATIVE COMPETENCE FOR FUTURE WORKERS IN NON-LINGUISTIC SPECIALTIES

The problem of professional competence formation remains to be sufficiently investigated in the pedagogical theory and therefore it is not sufficiently reflected in practical activities of educational institutions. In particular, the essence and structure of professional competence still remains outside of researchers' attention; thorough investigation and substantiation are required for the content, forms and methods of competence formation in future workers of non-linguistic specialities in the process of professional preparation at higher educational institutions of Ukraine.

The article is devoted to methodological foundations for the formation of professionally oriented foreign language communicative competence of future specialists in non-linguistics technological engineering industry. Through analysis of scientific literature theoretical preconditions of professionally oriented teaching in English as first foreign language and German as a second foreign language after English have been identified. Within the framework of the study peculiarities of teaching material selection for Internet learning have been specified. The service non-linguistics technological engineering industry sector has been defined as a specific field of professional foreign language multilingual activities.

The article opens new approaches to the formation of the receptive and productive species in professionally oriented foreign language communicative competence to students of non-linguistic specialities, presents educational system analysis and optimization of original technology professional development. Based on the systematic approach, the concept of the process of the non-linguistic foreign language education is scientifically grounded as a form of the didactic system, its components are investigated, its characteristics are determined on the modern level of the development of the society and professional pedagogy.

Key words: hypertext, foreign languages, non-linguistic higher educational institution, approaches to the formation of professionally oriented foreign language communicative competence.

Подано до редакції 31.03.2015.

УДК 377.1: 004 (07)

© 2015

Попадич О.О.

ФОРМУВАННЯ ПРАВОВОЇ ВИХОВАНОСТІ СТУДЕНТІВ – ПРЕДСТАВНИКІВ НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН У ЦІЛІСНОМУ ПЕДАГОГІЧНОМУ ПРОЦЕСІ ВИЩОЇ ШКОЛИ

У статті розглядається проблема формування правової вихованості студентів – представників національних меншин у цілісному педагогічному процесі вищої школи, розглянуто педагогічні умови правового виховання національних меншин у вищому навчальному закладі як комплекс обґрунтованих взаємодіючих обставин та чинників впливу на професійно-правову обізнаність, професійно-правову розвиненість та готовність до життєдіяльності національних меншин – студентів вищих навчальних закладів у процесі активної навчальної, позанавчальної та практичної діяльності; запропоновано визначення поняття «педагогічні умови правового виховання національних меншин – студентів вищих навчальних закладів»

Ключові слова: національні меншини, права національних меншин, виховання, освіта, правове виховання, педагогічні умови, студент вищого навчального закладу.

Постановка проблеми у загальному вигляді... Україна, проголосивши себе на конституційному рівні демократичною і правовою державою, прагне створити умови для рівноправного розвитку та активної всебічної участі у соціальному, економічному, політичному та духовно-культурному житті громадян України всіх національностей. Оскільки наша держава є багатонаціональною та полімовною країною, що перебуває на етапі